

Latvijas Republikas Vides ministrija

VIDES PĀRRAUDZĪBAS VALSTS BIROJS

Reģ.Nr. 90000628077, Rūpniecības iela 23, Rīga, LV - 1045 (tālrunis: 7321173; fakss: 7321049)

Rīgā, 2007.gada 26.martā

Lēmums Nr.5-n

Par ietekmes uz Eiropas nozīmes aizsargājamo dabas teritoriju (Natura 2000) novērtējuma procedūras piemērošanu

Adresāts:

Fiziska persona

Paredzētās darbības nosaukums:

Kūdras ieguve.

Paredzētās darbības iespējamā norises vieta (adrese):

Jelgavas rajons, Kalnciema pilsētas lauku teritorija, nekustamais īpašums „Viršu purvs”, zemes kadastra Nr.54310030170.

Izvērtētā dokumentācija:

Valsts vides dienesta (VVD) Jelgavas reģionālās vides pārvaldes 2007.gada 22.janvāra vēstule Nr.3.3.2-5/143; sākotnējais ietekmes uz vidi izvērtējums un tam pievienotie materiāli, VVD Jelgavas reģionālās vides pārvaldes 2007.gada 15.marta vēstule Nr.3.3.2.-5./569 un tai pievienotā papildinformācija, tai skaitā Latvijas vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas aģentūras 2007.gada 27.februāra vēstule Nr.4-3/682.

Valsts vides dienesta Jelgavas reģionālās vides pārvaldes viedoklis:

Ierosinātās darbības rezultātā paredzamas hidroloģiskā režīma izmaiņas kūdras ieguves teritorijā un tai piegulošajā teritorijai, tai skaitā dabas liegumā „Kaigu purvs”. Darbībai, iespējams, būs negatīva ietekme uz dabas liegumu.

Faktu konstatācija un izvērtējums:

- Paredzēta kūdras ieguve atradnes „Kaigu purvs” teritorijā, Jelgavas rajona Kalnciema pilsētas lauku teritorijā, nekustamā īpašuma „Viršu purvs” teritorijā (zemes kadastra Nr.54310030170).
- Atbilstoši Vides pārraudzības valsts biroja rīcībā esošajai informācijai paredzētās darbības vieta – nekustamais īpašums „Viršu purvs” ar platību

99,19ha atrodas Kaigu purva un šāda nosaukuma atradnes ziemeļaustrumu stūrī pie robežas ar Līvberzes pagasta teritoriju. Saskaņā ar Vides pārraudzības valsts biroja iesniegto informāciju, kā arī Latvijas vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas aģentūras mājas lapā pieejamo datu bāzi, atradne „Kaigu purvs” ir vēsturiski izstrādāta, ieguve tajā veikta jau kopš 1964.gada, bet galvenokārt atradnes dienvidu daļā. Atradnes ziemeļu daļa ir neskarta un 2004.gadā tā tika iekļauta Latvijā un Eiropā aizsargājamo dabas teritoriju sarakstā, nosakot tai Natura 2000 teritorijas statusu.

- Darbības ierosinātais paredzējis kūdras ieguvei visā nekustamā īpašuma „Viršu purvs” platībā, kas rietumu pusē visā garumā robežojas ar augstāk minēto Natura 2000 teritoriju tīklā iekļauto Kaigu purva daļu. Derīgā izrakteņa ieguve plānota, izmantojot grieztās kūdras tehnoloģiju. Paredzams, ka kūdras ieguvei tiks pazemināts gruntsūdens līmenis. Darbības ierosinātais norādījis, ka šādas darbības plānots veikt, ievērojot Ministru kabineta noteikumu „Meliorācijas sistēmu un hidrotehnisko būvju būvniecības kārtība” noteikto. Vides pārraudzības valsts biroja iesniegtajos materiālos nav precizēta informācija par izstrādes teritorijas sagatavošanu kūdras ieguvei, tai skaitā plānotajiem gruntsūdens līmeņa pazemināšanas darbiem, novadāmā ūdens daudzumu, novadīšanas vietu utt.
- Atbilstoši Vides pārraudzības valsts biroja iesniegtajai dokumentācijai, nekustamā īpašuma „Viršu purvs” teritorijā esošās atradnes „Kaigu purvs” daļā nav pilnībā izpētīti un akceptēti derīgo izrakteņu krājumi – nav izsniegta Latvijas vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas aģentūras derīgā izrakteņa atradnes pase. Sākotnējā ietekmes uz vidi izvērtējuma materiālos (darbības ierosinātāja iesniegumā) ietverta informācija par veiktiem ģeoloģiskās izpētes darbiem, kā rezultātā kūdras krājumi izstrādei paredzētajā platībā tiek lēsti līdz 5 miljoniem m³ un to iegulas vidējais dziļums ~ 5m.
- Atbilstoši Latvijas vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas aģentūras 2007.gada 27.februāra vēstulē Nr.4-3/682 ietvertajai informācijai nekustamā īpašuma „Viršu purvs” teritorijā (saskaņā ar 1947.gadā veiktās izpētes materiāliem) ir izvietotas divas izpētes profilu daļas, kurās noteiktais kūdras slāņa biezums svārstās no 5m-7m. Latvijas vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas aģentūra norāda, ka, lai uzsāktu kūdras ieguvei, nepieciešams veikt papildus ģeoloģisko izpēti.
- Sākotnējā ietekmes uz vidi izvērtējuma rezultātā tiek secināts, ka kūdras ieguves rezultātā, paredzamas gruntsūdens līmeņa izmaiņas nekustamajā īpašumā „Viršu purvs” un tam piegulošajā teritorijā, tai skaitā dabas liegumā „Kaigu purvs” iekļautajā atradnes platībā. Iespējamās arī fizikālās ietekmes trokšņa veidā, kam var būt negatīva ietekme uz dabas vērtībām, kuru dēļ dabas liegums iekļauts Natura 2000 tīklā. Jāatzīmē, ka dabas liegums „Kaigu purvs” izveidots, lai saglabātu neskartu neizstrādāto atradnes „Kaigu purvs” ziemeļu daļu un tā ir nozīmīga ligzdošanas un rudens migrācijas laikā - atpūtas vieta virknei Latvijā un Eiropā aizsargājamu putniem, tai skaitā liegums ir purva tilbītes un dzeltenā tārtiņa ligzdošanas vieta. Purva teritorija ir aizsargājama, jo tā ir noteikta kā Eiropas nozīmes aizsargājams un prioritārs biotops – neskarts augstais purvs un purvaini meži. Nosusināšana un derīgo izrakteņu ieguve ir vieni no galvenajiem liegumu apdraudošajiem faktoriem.
- Dabas liegumam „Kaigu purvs” nav izstrādāts dabas aizsardzības plāns un nav spēkā esošu individuālo aizsardzības un izmantošanas noteikumu.

- Pamatojoties uz sākotnējā ietekmes uz vidi izvērtējuma materiāliem, tai skaitā vērtējot VVD Jelgavas reģionālās vides pārvaldes rīcībā esošo informāciju par paredzēto darbību kontekstā ar paredzētās darbības vietas izvērtējumu, pārvalde secina, ka iespējamās gruntsūdens līmeņa izmaiņas var negatīvi ietekmēt dabas liegumu „Kaigu purvs” – var izsaukt izmaiņas lieguma florā un faunā.
- Sākotnējā ietekmes uz vidi izvērtējuma gaitā nav apzinātas kopējās kūdras ieguves rezultātā radīto gruntsūdens līmeņa izmaiņu skartās teritorijas robežas un šo izmaiņu ietekme uz konkrētām dabas vērtībām, kuru dēļ tuvumā esošais dabas liegums „Kaigu purvs” ir izveidots. Izvērtējot visus Vides pārraudzības valsts biroja iesniegtos materiālus, birojs secina, ka nevar izslēgt ierosinātās darbības negatīvu ietekmi uz dabas lieguma hidroloģiju un šī ietekme, iespējams, būs būtiska.
- Izvērtējot Vides pārraudzības valsts biroja iesniegto dokumentāciju, kā arī pamatojoties uz iepriekš minētajiem faktiem un informāciju par paredzēto darbību, birojs ir konstatējis, ka ierosinātā darbība neatbilst likuma “Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 4.pantā un 1.pielikumā noteiktajām darbībām, kurām veicams ietekmes uz vidi novērtējums. Tomēr, vērtējot paredzēto darbību kontekstā ar dabas lieguma “Kaigu purvs” izveidošanas mērķiem un apdraudošajiem faktoriem, kā arī pamatojoties uz sākotnējā ietekmes uz vidi izvērtējuma rezultātiem, Vides pārraudzības valsts birojs uzskata, ka ierosinātajai darbībai – kūdras ieguvei nekustamajā īpašumā „Viršu purvs”, iespējams būs būtiska negatīva ietekme tieši uz Eiropas nozīmes aizsargājamo dabas teritoriju (Natura 2000).
- Ņemot vērā iepriekš minēto, un saskaņā ar likuma “Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 4.¹ pantu un Ministru kabineta 2006.gada 6.jūnija noteikumu Nr.455 “Kārtība, kādā novērtējama ietekme uz Eiropas nozīmes īpaši aizsargājamo dabas teritoriju (Natura 2000)” 2.punktu, birojs uzskata, ka nepieciešams komplekss paredzētās darbības ietekmes uz Eiropas nozīmes aizsargājamo Natura 2000 teritoriju novērtējums Ministru kabineta 2006.gada 6.jūnija noteikumu Nr.455 “Kārtība, kādā novērtējama ietekme uz Eiropas nozīmes īpaši aizsargājamo dabas teritoriju (Natura 2000)” noteiktajā kārtībā. Šāds izvērtējums ļaus veikt ierosinātās darbības un alternatīvo variantu izvērtējumu, nosakot ietekmi uz Natura 2000 teritorijas ekoloģiskajām funkcijām un integritāti, atbilstoši tās izveidošanas un aizsardzības mērķiem, un izstrādāt šādas ietekmes novēršanas pasākumus.

Piemērotās tiesību normas:

„Administratīvā procesa likuma” 4., 5., 6., 7., 8., 9., 10., 11., 12., 13., 14., 57.pants, 65.panta 3.daļa, 66., 67.pants, likuma “Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 4.¹, 11. un 14.pants, Ministru kabineta 2003.gada 22.jūlija noteikumu Nr.415 “Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējie aizsardzības un izmantošanas noteikumi” V daļa, 2004.gada 17.februāra Ministru kabineta 2006.gada 6.jūnija noteikumu Nr.455 “Kārtība, kādā novērtējama ietekme uz Eiropas nozīmes īpaši aizsargājamo dabas teritoriju (Natura 2000)” 2.punkts.

Lēmuma pieņemšanas pamatojums:

Valsts vides dienesta (VVD) Jelgavas reģionālās vides pārvaldes 2007.gada 22.janvāra vēstule Nr.3.3.2-5/143; sākotnējais ietekmes uz vidi izvērtējums un tam pievienotie materiāli, VVD Jelgavas reģionālās vides pārvaldes 2007.gada 15.marta vēstule Nr.3.3.2.-5./569 un tai pievienotā papildinformācija, tai skaitā Latvijas vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas aģentūras 2007.gada 27.februāra vēstule Nr.4-3/682, likuma "Par ietekmes uz vidi novērtējumu" 4.¹, 11., 13. un 14.pants, iepriekš minētie fakti un piemērotās tiesību normas.

Lēmums:

Ņemot vērā visu iepriekšminēto Vides pārraudzības valsts birojs nolēma:

Piemērot [Fiziska persona] ierosinātajai darbībai -- kūdras ieguvei nekustamā īpašuma „Viršu purvs” teritorijā, Kalnciema pilsētas lauku teritorijā, Jelgavas rajonā - ietekmes uz Eiropas nozīmes aizsargājamo Natura 2000 teritoriju novērtējuma procedūru.

Šo Vides pārraudzības valsts biroja lēmumu, saskaņā ar likuma "Par ietekmes uz vidi novērtējumu" 14.pantā noteikto, var pārsūdzēt tiesā Administratīvā procesa likumā noteiktajā kārtībā viena mēneša laikā.

Direktors

J.Avotiņš